

2. Дроздова К. Є. Науково-методологічні підходи до виховання національної самосвідомості учнів у контексті фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва / К. Є. Дроздова, Василевська-Скупа Л. П. // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14. Київ. – 2019. – Вип. 26. – С. 29–34.
3. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/15828.html>. (дата звернення: 11.03.2019).
4. Отич О. М. Мистецтво у розвитку індивідуальності педагога: історичний і методологічний аспекти : монографія / О. М. Отич. – Чернівці : Зелена Буковина, 2008. – 440 с.

References

1. Vasylevska-Skupa L. P.. Formuvannya komunikativnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva : monohrafiia / L. P. Vasylevska-Skupa. – Vinnytsia : TOV firma «Planer», 2014. – 208 s.
2. Drozdova K. Ye. Naukovo-metodolohichni pidkhody do vykhovannia natsionalnoi samosvidomosti uchniv u konteksti fakhovoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva / K. Ye. Drozdova, Vasylevska-Skupa L. P. // Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Serii 14. Kyiv. – 2019. – Vyp. 26. – S. 29–34.
3. Natsionalna stratehiia rozvytku osvity v Ukraini na 2012. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.president.gov.ua/documents/15828.html>. (data zvernennia: 11.03.2019).
4. Otych O. M. Mystetstvo u rozvytku indyvidualnosti pedahoha: istorychnyi i metodolohichni aspekty : monohrafiia / O. M. Otych. – Chernivtsi : Zelena Bukovyna, 2008. – 440 s.

УДК 371.31.001.63 : [377.6-054.87 : 61]

DOI 10.31652/2415-7872-2019-60-65-70

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФЕЛЬДШЕРІВ У МЕДИЧНОМУ КОЛЕДЖІ

Л. Л. Коношевський

orcid.org/0000-0002-7710-1251

Н. Л. Черчик

orcid.org/0000-0002-7644-2572

У статті висвітлено теоретико-методичні аспекти проектної технології й особливості її упровадження в біоетичну підготовку майбутніх фельдшерів у медичних коледжах. Обґрунтовано метод проектів як один із ефективних методів формування професійних компетентностей та особистісних якостей майбутнього фельдшера, що дозволяє розв'язати конкретну біоетичну проблему внаслідок самостійних дій студентів із обов'язковою презентацією результатів. Наголошено про необхідність впровадження методу проектів у навчання з метою підвищення мотивації та якості освіти, розкриття індивідуальних можливостей майбутніх фельдшерів в освоєнні нових і застосуванні одержаних знань.

Ключові слова: дослідницька діяльність, метод проектів, проектна діяльність, проектні технології, самостійна діяльність студентів, самостійна робота студентів.

PROJECT ACTIVITY IN THE FUTURE NURSE PRACTITIONERS TRAINING AT MEDICAL COLLEGE

L. Konoshevskiy, N. Cherchik

The article deals with theoretical and methodical aspects of project technology and peculiarities of its implementation into bioethical training of future nurse practitioners at medical colleges. The project method is proved to be one of the most efficient ones in developing professional competencies and personal skills of the future nurse practitioner and allows solving the bioethical issues as a result of students' individual activity including obligatory presentation of the results. The necessity to implement project method in the curriculum in order to boost motivation and quality of education, open individual possibilities of future nurse practitioners in grasping and using obtained knowledge was emphasized. It was shown that the project method encompasses the development of cognitive skills, the ability to independently form their professional knowledge and navigate in the mass media sphere, development of critical and creative thinking. The project method is a joint activity of a lecturer and a student aimed at looking for the solution for the field issue that appeared. The solution for it lies in the implementation of the project methodology into the curriculum at the medical college that would lead to an increase in the amount of research activity of future nurse practitioners in the educational process. The key point here is not a "global" breakthrough but mastering the research work by the student, ability to navigate in the vast world of information, work in a team and individually, develop a personal opinion, present the results of work. The developing method of cooperation during project

activity is aimed at nurse practitioners obtaining the experience of joint actions during organisation of and planning cognitive activity, formulation and solving educational tasks, modelling the ways of obtaining and processing information. Studying with using project method, students decide on the sequence of nurse practitioner's actions at non-typical situations, acquire a skill to make decisions, analyse their actions, develop the abilities to organise joint activity based on the principles of cooperation.

Keywords: *research activity, project method, project activity, project technologies, students' individual activity, students' individual work.*

В сучасних умовах скорочення аудиторного навантаження й зростаючої ролі самостійної роботи студентів медичного коледжу як ефективні методи біоетичної освіти зарекомендували себе метод проектів і технологія співпраці.

Метод проектів – це сукупність навчально-пізнавальних прийомів, які дозволяють розв'язати конкретну біоетичну проблему внаслідок самостійних дій майбутніх фельдшерів із обов'язковою презентацією цих результатів. В основі методу проектів лежить розвиток пізнавальних навичок майбутніх фельдшерів, умінь самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі, розвиток критичного і творчого мислення. Для нього характерні такі прийоми: визначення джерел інформації; засобів її отримання й аналізу, а також встановлення способу презентації результатів (форм звіту). Встановлюються процедура і критерії оцінювання результату і розроблення проекту, обов'язковий розподіл завдань і обов'язків між членами команди.

Актуальною у цьому зв'язку є думка А. М. Гуржія: «Важлива роль на всіх етапах діяльності відводиться педагогу, котрий з одного боку, є організатором проекту, а з іншого, рівноправним членом робочої групи і висуває власні цілі, аналізує ситуацію, пропонує цікаві ідеї для обговорення. Наставники можуть поділитися власним життєвим досвідом, допомогти учням (студентам) відшукати різнобічні джерела інформації щодо проблеми дослідження, посприяти у контакті з фахівцями» [6, с. 309].

Проект – це метод навчання, який може бути використаний у вивченні будь-якої теми, він завжди орієнтований на самостійну діяльність тих, хто навчається – індивідуальну, парну, групову і на реальний кінцевий результат – продукт, виріб. Мета проекту – реалістичність досягнення результату, розкрити індивідуальні можливості майбутніх фельдшерів в освоєнні нових і застосуванні одержаних знань.

Питання проектної діяльності висвітлювалися такими закордонними науковцями, як: Д. Дьюї, Д. Жак, У. Кілпатрик, Є. Коллінгс, Т. Левін, О. Олексюк, О. Полат, Д. Фрід та ін. Теоретичні та концептуальні положення розв'язання цієї проблеми в українській педагогіці вивчають К. Баханов, Н. Борисова, Р. Гуревич, І. Дичківська, І. Єрмаков, Г. Ісаєва, М. Кадемія, Л. Калініна, Т. Качеровська, О. Коваленко, А. Кіктенко, О. Любарська, О. Пехота, О. Помегун, Г. Романова, С. Сисоєва, Л. Шевченко, С. Шевцова й ін. Водночас, використання проектних технологій у медичних коледжах ще потребує додаткових професійних досліджень.

Мета статті полягає в обґрунтуванні сутності методу проектів, що використовуються в навчанні студентів, і визначенні особливостей застосування проектних технологій під час підготовки майбутніх фельдшерів у медичному коледжі.

Метод проектів завжди орієнтований на самостійну діяльність студентів – індивідуальну, парну, групову, яку вони виконують упродовж певного відрізка часу. З іншого боку, метод проектів – це спільна діяльність викладача та студента, спрямована на пошук розв'язання проблеми, що виникла. Вирішенням цієї проблеми є впровадження проектної методики в канву заняття, що дозволяє збільшити долю дослідницької діяльності в освітньому процесі.

Звичайно, подібне рішення вимагає від викладача особливо ретельної підготовки під час організації проектної діяльності. Тема, яка виноситься на проектування, в цій ситуації має бути посиленою, та її дослідження не повинно вимагати занадто значного обсягу роботи, що пов'язано з короткими термінами виконання. Проте, проект від цього не програє, оскільки первинне значення має не блискуче відкриття «світового масштабу», найголовнішим буде оволодіння студентами навичками дослідницької роботи, що передбачає певну послідовність дій, уміння орієнтуватися у величезному світі інформації, діяти в команді і самостійно, виробляти власну думку, презентувати результати своєї роботи.

«Результатом індивідуальної роботи студента може бути не лише реферат, а й повідомлення, звіт, методична розробка, проект, програма, педагогічний програмний засіб, презентація, модель, комплект дидактичних навчальних матеріалів, змонтований за власним сценарієм навчальний аудіо- або відео-фрагмент тощо. Головною вимогою й критерієм підсумкової оцінки індивідуальної роботи є самостійний творчий підхід студента до розкриття її змісту» [7, с. 9].

«У межах проекту в умовах квазіпрофесійного навчання забезпечується ефективне формування в студентів інтелектуальних умінь: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення. Аналізуючи завдання дослідницького характеру, студенти визначають послідовність дій фельдшера у нестандартних ситуаціях, набувають уміння приймати самостійні рішення, проводити рефлексію власних дій» [10, с. 12].

Метод проектів у викладанні природничо-наукових дисциплін дозволяє вдало поєднувати риси дослідницького, творчого, інформаційного проекту й одночасно орієнтувати його на міждисциплінарні зв'язки філософії й етики, біології та медицини. Водночас, вивчення теоретичного матеріалу проводиться у формі самостійної роботи студентів на випереджаючій основі. Це означає, що майбутні фельдшери вивчають тему програми, яка раніше могла бути не опрацьована на занятті, за допомогою підручників, посібників, довідників, медичної літератури, інших джерел, освітніх інтернет-ресурсів.

«Проектна діяльність дозволяє вивчати матеріал, який виходить за межі навчальної програми, використовувати інформацію, як з традиційних джерел (книг, словників, енциклопедій), так і з мережі Інтернет. У процесі цього учні (студенти) навчаються працювати в мережі, здійснювати пошук інформації, використовувати різноманітні пошукові системи» [5, с. 211].

«Особливий інтерес становить використання матеріалів Інтернет у процесі роботи над проектом. Викладач може знайти різну, часом навіть суперечливу інформацію в Інтернет з проблеми, що підлягає в даний період часу обговоренню, дослідженню. Пропонуючи подібні матеріали студентам у малих групах, викладач може поставити завдання – відібрати відповідну для обговорюваної проблеми інформацію, погодитися з нею, взяти до відома в роботі над проектом, або, навпаки, оспорити її, зрозуміло, аргументовано, для чого також необхідні факти, інформація. Причому кожній групі, що працює над своєю проблемою, можна запропонувати відповідний матеріал з проблеми обговорення» [7, с. 242].

Метод проектів зазвичай передбачає, розв'язання конкретної біоетичної проблеми медичної діяльності. Реалізація цього методу в біоетичній освіті спрямовує на застосування так званої технології співпраці. Мета цієї технології полягає у формуванні умінь ефективно працювати спільно в тимчасових командах і групах та домагатися якісних результатів. Це така організація заняття, в процесі якого в майбутніх фельдшерів формуються інформаційно-комунікативні компетентності, розвиваються розумові здібності в результаті розв'язання проблемної ситуації, підготовленої викладачем. Робота студентів будеється навколо ключових проблем, визначених викладачем.

Навчаючись із використанням проектної технології, майбутні фельдшери розвивають здібності організовувати спільну діяльність, засновану на принципах співпраці. Під час цього в них формуються такі особистісні якості, як толерантність до різних точок зору та поведінки, відповідальність за загальні результати роботи, формуються уміння поважати чужу точку зору, слухати партнера, вести ділове обговорення, досягати згоди в конфліктних ситуаціях і спірних питаннях, – словом, усі ті якості, котрі потрібні для ефективної командної роботи.

Для проектної технології характерна постановка завдань, які важко виконати в індивідуальному порядку, і для яких потрібна кооперація, об'єднання майбутніх фельдшерів із розподілом внутрішніх ролей у групі (6-8 осіб), причому формування мети, планування, виконання практичних завдань і оцінювання дій для рефлексії проводиться самим студентом, тобто він стає суб'єктом власної освітньої діяльності. В групі має бути «лідер», «генератор ідей», «функціонер», «опонент», «дослідник». Творчі групи можуть бути постійними і тимчасовими. Вони динамічні, тобто майбутнім фельдшерам дозволяється переходити з однієї групи в іншу, спілкуватися з членами інших груп. Під час цього майбутні фельдшери мають проявити ерудицію, логічні навички та риторику. Якщо наявних знань у студентів недостатньо, викладач перериває дискусію і дає потрібну інформацію в лекційній формі. Основними прийомами цієї технології навчання є: індивідуальне, потім парне, групове, колективне генерування цілей; планування навчальної роботи; колективна реалізація плану; конструювання моделей навчального матеріалу; конструювання плану власної діяльності; самостійний підбір інформації, навчального матеріалу; ігрові форми організації навчання.

Для реалізації цих прийомів викладач робить три технологічні кроки.

Перший крок: спираючись на наявні в майбутніх фельдшерів знання, викладач ставить навчальну проблему і пропонує її розв'язати групі студентів. Обов'язковий елемент практичного заняття – саме введення в проблему, коли кожний учасник усвідомлює необхідність її розв'язання. Цим досягається початкова пізнавальна активність майбутніх фельдшерів і первинна актуалізація їхніх внутрішніх цілей.

Другий крок спрямований на підтримку необхідного рівня активності студентів. Їм надається можливість для самостійної діяльності. Об'єднані в творчі групи (по 6-8 осіб), майбутні фельдшери повторно, але цього разу вже самостійно, в спілкуванні актуалізують (уточнюють, прояснюють) свою внутрішню мету, осмислюють поставлене завдання, визначають предмет пошуку, виробляють спосіб спільної діяльності, відпрацьовують і відстоюють свої позиції, приходять до розв'язання проблеми.

Третій крок передбачає загальне обговорення, в якому викладач націлює майбутніх фельдшерів на доказ істинності розв'язку. Кожна група активно відстоює свій шлях розв'язання проблеми, свою позицію. В результаті виникає дискусія, в ході якої від студентів потрібне обґрунтування, логічна аргументація, підведення до розв'язання завдання. Виявивши, що пізнання призупиняється через недостатні знання в майбутніх фельдшерів, викладач надає необхідну інформацію у формі лекції, конференції, бесіди.

Технологія співпраці націлена на те, що майбутні фельдшери одержують досвід спільних дій під час організації і планування пізнавальної діяльності, формулювання і розв'язання навчальних проблем, моделювання способів здобуття і переробки інформації.

«Сучасна система навчання у медичних коледжах характеризується недостатнім спрямуванням освітнього процесу на дослідницьку діяльність студентів. Тому доцільною умовою подолання визначених проблем є спрямування навчального процесу не на засвоєння значної кількості інформації з подальшим її відтворенням, а на активний пошук і критичний аналіз необхідного матеріалу, творчого підходу до розв'язання проблем і, як результат, здобування нових знань, які, за умови практичної діяльності, трансформуються у професійні вміння» [1].

Проекти призначені для стимулювання пізнавальної діяльності студентів і їхньої самостійної роботи щодо збирання, оброблення, аналізу одержаних результатів і вимагають чітко визначених цілей, актуальності проекту, його соціальної значущості.

«Виконання проектного завдання може сприяти усвідомленню студентами важливості мережної взаємодії в телекомунікаційному середовищі; формуванню системи базових знань і навичок і подальшому їх поповненню та розвитку; виробленню стійкої мотивації і відчуття потреби в оволодінні новими знаннями, необхідними у роботі над проектом; активізації пізнавальної діяльності тих, хто навчається, особливо під час виконання ними проектно-комунікаційних досліджень; розвитку творчих здібностей, що дозволяють реалізувати проектне завдання відповідно до власного бачення; вихованню ініціативності в отриманні нових знань і самостійності в розширенні сфер їх застосування; усвідомленню учнями (студентами) себе творцями власних знань» [3, с. 180].

«Поки система й технології освіти будуть відставати від темпів оновлення знань, продуктивне професійне життя сучасного покоління неминуче буде скорочуватися. Науково-технічний прогрес, що становить системоутворювальну сутність формування медичного працівника нового типу в умовах «суспільство – наука – медицина – людина», підвищує вимоги до соціалізації й професіоналізації особистості медичного працівника, пов'язує цей процес із сучасними соціально-економічними завданнями. Нині професійна діяльність медичного працівника передбачає високоінтелектуальну працю і потребує від медиків широкого загальноосвітнього, спеціального та культурного світогляду. В результаті цього розширюється його трудова діяльність, яка передбачає такі її типи, як: професійна, соціальна, пізнавальна, практична, організаційно-управлінська, естетична, моральна й споживча. Внаслідок цього в умовах професійного освітнього закладу медичного профілю особливо актуальною стає проблема вироблення реальних педагогічних механізмів, що забезпечують у кожного медичного працівника формування потреби максимально розвивати й реалізовувати свої можливості. Це в підсумку буде сприяти переходу від маніпуляторних тенденцій, що позбавляють медичних працівників, які проходять професійну підготовку, перепідготовку або підвищення кваліфікації, статусу активного суб'єкта діяльності в ставленні до інших людей, до професійно-творчої діяльності» [11].

«Отже, під час викладання біоетики і деонтології доцільним є поєднання традиційних методів навчання з інтерактивними методиками, які сприяють індивідуальному підходу до студентів, розвивають мислення та покращують засвоєння професійних знань і вмінь» [2, с. 102].

«За допомогою методів активного навчання студенти зможуть не тільки опанувати нові знання, а й використовувати їх для досягнення більш високих результатів навчання. Студенти мають навчатися проводити дослідження в групі та самостійно вивчати й інтерпретувати набуту інформацію. В площині інноваційних педагогічних технологій важливим елементом є самостійне дослідження навчальної проблеми, що може бути складовою різних видів дискусій, дидактичних ігор, лекційного викладу з елементами застосування інтерактивних кейс-технологій, підготовки самостійних проектів, групової роботи, самостійної або групової роботи з джерелами» [8, с. 132].

Найяскравіше позитивний бік методу проектів і технології співпраці проявився під час організації і проведення конкурсу творчих робіт майбутніх фельдшерів із практичної реалізації біоетичних принципів у рекламі досягнень сучасної медицини. Метою конкурсу стало формування практичних навичок професійної культури майбутнього фельдшера і створення студентами різних видів етичної реклами, що популяризували досягнення вітчизняної медицини.

Зі значним інтересом та ентузіазмом студенти включилися у цю форму навчально-дослідницької діяльності та подали на конкурс письмові творчі роботи, відеоролики, мультимедійні презентації, буклети й інші матеріали.

«Інформаційне освітнє середовище дозволяє професорсько-викладацькому та студентському колективам брати участь в очних, заочних, дистанційних проектах різного рівня в навчальній аудиторній і позааудиторній діяльності. Використовуючи високотехнологічні інструменти, викладачі й студенти можуть проводити на заняттях наукові експерименти, здійснювати моделювання природних процесів, створювати мультимедійні твори (проекти), виконувати пошук інформації, організувати свої виступи у вигляді презентацій і проектів» [4, с. 231].

«Ефективним напрямом експериментальної діяльності у Вінницькому медичному коледжі імені акад. Д. К. Заболотного виявилася участь у спільних міжнародних проектах (Польща, Італія) за підтримки Департаменту міжнародного співробітництва, Департаменту сприяння, освіти, культури, спорту і туризму Управління Свентокшиського воєводства в співпраці з середньою Школою Медичних Наук імені Ганни Кшановської в Моравіці. Організований та проведений міжнародний проект «Загальна справа – спільне майбутнє. Співпраця медичних навчальних закладів Польщі й України» підтвердила позитивний вплив на формування професійного мислення майбутніх фельдшерів» [10, с. 12].

«Вінницький медичний коледж імені акад. Д. К. Заболотного бере активну участь у міжнародній діяльності. Підписані угоди про співпрацю з Поліцейською медичною школою імені Ганни Чжановської в м. Моравіца (Польща), а також з Європейською Фундацією Розвитку Медицини й Освіти ЄВРОМЕД. Основні напрями співпраці полягають у розробленні та реалізації медичних освітніх і наукових проектів, міжнародних грантових програм, які б відповідали потребам державних і приватних інституцій, закладів охорони здоров'я, медичних закладів освіти й інших установ у Польщі й Україні. Також створено робочі групи авторів із метою підготовки нових підручників, наукових робіт та іншої видавничої продукції. В тематичних конференціях і конгресах, наукових симпозіумах, тематичних стажуваннях, навчаннях, курсах та інших освітніх і навчальних заходах беруть участь не лише викладачі, а й студенти (зокрема, студенти експериментальної групи). Така співпраця для студентів є потужним чинником професійного зростання» [9, с. 148].

«Так, до прикладу, студенти Вінницького медичного коледжу імені акад. Д. К. Заболотного й Поліцейської медичної школи імені Ганни Чжановської в м. Моравіца (Польща) узяли участь у міжнародному проекті «Спільна справа – спільне майбутнє. В межах співпраці медичних закладів освіти Польщі й України» група студентів і викладачів коледжу відвідали Свентокшиське воєводство (Польща). Під час візиту учасники проекту побували в Поліцейській медичній школі імені Ганни Чжановської, де безпосередньо взяли участь у практичних семінарах з масажу, фармації, косметології й основ медичної допомоги. Також студенти ознайомились з роботою й оснащенням польських клінік, а саме: Свентокшиським реабілітаційним центром і спеціальною школою в Чарнеській Горі, Свентокшиським центром екстреної медицини та санітарного транспорту, Свентокшиським онкологічним центром, відвідали університет Яна Кохановського, зокрема, факультет наук про здоров'я, де відбувається навчання медичних сестер. У перебігу проекту проводили навчання для українських і польських студентів із невідкладної допомоги, трудотерапії, догляду за хворими тощо. Такі спільні проекти є регулярними і вони, без сумніву, позитивно впливають на формування готовності майбутніх медичних сестер (фельдшерів) до професійної самореалізації» [9, с. 148-149].

Значимим результатом використання інноваційних освітніх технологій стало духовно-моральне і патріотичне виховання студентів через формування на основі усвідомлення цінності Життя і Людини почуттів милосердя і людинолюбства, а також гордості за досягнення й успіхи рідного медичного коледжу і країни.

Знання біоетики й усвідомлене прийняття майбутніми фельдшерами моральних норм і правил дозволить їм цілеспрямовано вивчати профільні дисципліни і зберігати гідність професіонала, знання й уміння якого мають забезпечувати використання досягнень сучасної науки і медицини лише для блага суспільства і людини на основі принципу життєствердження.

Висновок. Рационально включати проектування в освітній процес, як необхідний компонент навчальної діяльності, щоб нове покоління діяло усвідомлено і відповідало за свої вчинки, було активне і свідоме, ініціативне і відповідальне, не боялося труднощів, могло ефективно розв'язувати поставлені завдання, знаходити ресурси для їх розв'язання.

Література

1. Бабенко Т. П. Дослідницька діяльність студентів у контексті реформування медсестринської освіти / Т. П. Бабенко // Вища освіта в медсестринстві: проблеми і перспективи. – Житомир : Полісся, 2011. – С. 18-20.
2. Гаман І. О. Біоетика в системі освіти і виховання студентів медиків / І. О. Гаман, Н. Р. Артеменко, О. С. Човганюк // Шостий національний конгрес з біоетики з міжнародною участю. 27-30 вересня 2016. Київ, Україна. – К., 2016. – С. 101-102.
3. Гуревич Р. С. Інформаційно-освітній портал у підготовці майбутніх учителів: [монографія] / Р. С. Гуревич, Г. Б. Гордійчук, М. Ю. Кадемія та ін. ; за ред. доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена НАПН України Гуревича Р. С. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017. – 416 с.
4. Гуревич Р. С. Підготовка майбутніх учителів в освітньо-інформаційному середовищі закладів вищої освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій : [монографія] / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, В. М. Бойчук, Г. Б. Гордійчук, Л. Л. Коношевський, О. Л. Коношевський, Н. Р. Опушко, О. В. Шестопал ; за ред. академіка НАПН України Р. С. Гуревича. – Вінниця : ТОВ Фірма «Планер», 2019. – 564 с.
5. Гуржій А. М. Інформаційно-комунікаційні технології у професійно-технічній освіті : [монографія] / А. М. Гуржій, Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія та ін. ; за ред. академіка НАПН України Гуржія А. М. У 2 частинах. – Частина 1. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2016. – 412 с.
6. Гуржій А. М. Інформаційно-комунікаційні технології у професійно-технічній освіті: [монографія] / А. М. Гуржій, Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія та ін.; за ред. академіка НАПН України Гуржія А. М. У 2 частинах. – Частина 2. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2016. – 376 с.

7. Гуржій А. М. Мультимедійні технології та засоби навчання : навчальний посібник / А. М. Гуржій, Р. С. Гуревич, Л. Л. Коношевський, О. Л. Коношевський; за ред. академіка НАПН України Гуржія А. М. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 556 с.
8. Колісник-Гуменюк Ю. І. Формування професійно-етичної культури майбутніх фахівців у процесі гуманітарної підготовки в медичних коледжах: монографія / Юлія Ігорівна Колісник-Гуменюк. – Львів : Край, 2013. – 296 с.
9. Сірак І. П. Формування готовності майбутніх медичних сестер до професійної самореалізації : дис. ... канд. пед. наук. : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Сірак Інна Петрівна. – Вінниця, 2017. – 296 с.
10. Сурсаєва І. С. Формування професійного мислення майбутніх фельдшерів у процесі фахової підготовки в медичних коледжах : дис. ... канд. пед. наук. : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Інна Станіславівна Сурсаєва. – Вінниця, 2016. – 298 с.
11. Юдіна О. М. Психологічні особливості формування емпатійності майбутніх лікарів : автореф. дис. ... канд. психол. наук: 19.00.01 / О. М. Юдіна ; Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – К., 2004. – 17 с.

References

1. Babenko T. P. Doslidnytska diialnist studentiv u konteksti reformuvannia medsestrynskoi osvity / T. P. Babenko // Vyscha osvita v medsestrynstvi: problemy i perspektyvy. – Zhytomyr : Polissia, 2011. – S. 18-20.
2. Haman I. O. Bioetyka v systemi osvity i vykhovannia studentiv medykyv / I. O. Haman, N. R. Artemenko, O. S. Chovhaniuk // Shostyi natsionalnyi konhres z bioetyky z mizhnarodnoiu uchastiu. 27-30 veresnia 2016. Kyiv, Ukraina. – K., 2016. – S. 101-102.
3. Hurevych R. S. Informatsiino-osvitnii portal u pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv: [monohrafiia] / R. S. Hurevych, H. B. Hordiichuk, M. Yu. Kademiia ta in. ; za red. doktora pedahohichnykh nauk, profesora, diisnoho chlena NAPN Ukrainy Hurevycha R. S. – Vinnytsia : Nilan-LTD, 2017. – 416 s.
4. Hurevych R. S. Pidhotovka maibutnikh uchyteliv v osvitno-informatsiinomu seredovyschi zakladiv vyshchoi osvity zasobamy informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii : [monohrafiia] / R. S. Hurevych, M. Yu. Kademiia, V. M. Boichuk, H. B. Hordiichuk, L. L. Konoshevskiy, O. L. Konoshevskiy, N. R. Opushko, O. V. Shestopal ; za red. akademika NAPN Ukrainy R. S. Hurevycha. – Vinnytsia : TOV Firma «Planer», 2019. – 564 s.
5. Hurzhii A. M. Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii u profesiino-tekhnichnii osviti : [monohrafiia] / A. M. Hurzhii, R. S. Hurevych, M. Yu. Kademiia ta in. ; za red. akademika NAPN Ukrainy Hurzhii A. M. U 2 chastynakh. – Chastyna 1. – Vinnytsia : Nilan-LTD, 2016. – 412 s.
6. Hurzhii A. M. Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii u profesiino-tekhnichnii osviti: [monohrafiia] / A. M. Hurzhii, R. S. Hurevych, M. Yu. Kademiia ta in.; za red. akademika NAPN Ukrainy Hurzhii A. M. U 2 chastynakh. – Chastyna 2. – Vinnytsia : Nilan-LTD, 2016. – 376 s.
7. Hurzhii A. M. Multymediini tekhnolohii ta zasoby navchannia : navchalnyi posibnyk / A. M. Hurzhii, R. S. Hurevych, L. L. Konoshevskiy, O. L. Konoshevskiy; za red. akademika NAPN Ukrainy Hurzhii A. M. – Vinnytsia: Nilan-LTD, 2017. – 556 s.
8. Kolisnyk-Humeniuk Yu. I. Formuvannia profesiino-etychnoi kultury maibutnikh fakhivtsiv u protsesi humanitarnoi pidhotovky v medychnykh koledzhakh: monohrafiia / Yuliia Ihorivna Kolisnyk-Humeniuk. – Lviv : Krai, 2013. – 296 s.
9. Sirak I. P. Formuvannia hotovnosti maibutnikh medychnykh sester do profesiinoi samorealizatsii : dys. ... kand. ped. nauk. : spets. 13.00.04 «Teoriia i metodyka profesiinoi osvity» / Sirak Inna Petrivna. – Vinnytsia, 2017. – 296 s.
10. Sursaieva I. S. Formuvannia profesiinoho myslennia maibutnikh feldsheriv u protsesi fakhovoi pidhotovky v medychnykh koledzhakh : dys. ... kand. ped. nauk. : spets. 13.00.04 «Teoriia i metodyka profesiinoi osvity» / Inna Stanislavivna Sursaieva. – Vinnytsia, 2016. – 298 s.
11. Yudina O. M. Psykholohichni osoblyvosti formuvannia empatiinosti maibutnikh likariv : avtoref. dys. ... kand. psykhol. nauk: 19.00.01 / O. M. Yudina ; In-t psykholohii im. H. S. Kostiuka APN Ukrainy. – K., 2004. – 17 s.

УДК 378.147:373.24

DOI 10.31652/2415-7872-2019-60-70-74

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МАЙБУТНІМИ ПЕДАГОГАМИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

А. І. Кучай

orcid.org/0000-0002-0133-2109

У статті розглядаються теоретичні аспекти впровадження моделі формування готовності майбутніх педагогів закладів дошкільної освіти до застосування інтерактивних педагогічних технологій у професійній діяльності. З'ясовано, що немає єдиної освітньої моделі інтерактивних педагогічних технологій. Зазначено, що застосування інтерактивних педагогічних технологій в освітньому процесі закладів освіти здійснюється за умови безпосереднього введення в освітню педагогічну діяльність запропонованої нами моделі формування готовності